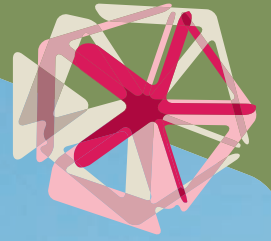

Herstel
Talent

Een dorp aan de rand van het woud

Onafhankelijke cliëntondersteuning
januari-juni 2025

Ter attentie van: Gemeente Schouwen-Duiveland
Door: Irene van de Giessen, adviseur en
Klazine Tuinier, directeur Stichting HerstelTalent
augustus 2025

Inhoudsopgave

Hersteltalent, een dorp aan de rand van het woud	5
Storm	5
De zoektocht	6
De waakvlam	6
Wortels en grenzen	6
Het draadwerk	6
Geen eindpunt, wel richting	7
Tot slot	7
Onafhankelijke cliëntondersteuning in Schouwen-Duiveland	8
Thema's en vragen	10
Storm	10
De zoektocht	10
De waakvlam	11
Wortels en grenzen	11
Draadwerk	12
Cijfers	14
Signalen	17

Hersteltalent, een dorp aan de rand van het woud

Er was eens een dorp, verborgen aan de rand van een groot, diep woud. Het was geen gewoon dorp. Het was een plek waar mensen terechtkwamen wanneer ze de weg kwijtraakten, hun huizen instortten, hun vuurtjes uitgingen, of hun stemmen niet meer gehoord werden in de drukte van de wereld daarbuiten. In dit dorp woonden mensen die elk hun eigen verhaal droegen – vaak zwaar, soms stil, en altijd gelaagd.

Storm

Velen kwamen het dorp binnen na een storm – een scheiding, geweld in huis, verlies van werk, of het moeten loslaten van hun kinderen aan het woud van instanties. Ze hadden geen kompas meer, geen droge plek om te schuilen. Sommigen kwamen met een kind aan de hand dat de wereld niet begreep, of werden ze zelf niet begrepen. Anderen kwamen alleen, de schaduw van een verslaving achter zich aan slepend als een lange, donkere jas.

De zoektocht

In het dorp begonnen mensen weer te zoeken. Naar daglicht. Naar betekenis. Naar hoe je een huis bouwt dat niet meer instort. Ze hadden vragen:

Wat moet ik doen met mijn dagen als ziekte mijn lijf regeert?

Hoe geef ik mijn kind een toekomst als ik de mijne nauwelijks zie?

Hoe leef ik met wat mij is aangedaan, zonder dat het mij blijft bepalen?

Er was geen kaart. Alleen dorpsbewoners die naast hen gingen lopen. Soms met een kaars, soms met een schop. Niet om de weg te wijzen, maar om samen de eerste stappen te zetten.

De waakvlam

Sommige bewoners waren nog te moe om te bouwen. Voor hen bleef er een vuurtje branden – een waakvlam. Niet groot, maar genoeg om warmte te geven. Een teken: je bent niet vergeten. Soms kwamen mensen maanden later terug, zoekend naar die vlam. Ze durfden dan iets te vragen. Of alleen maar stil te zitten. En dat was genoeg.

Wortels en grenzen

Anderen wilden groeien, maar hun wortels raakten verstrikt in schulden, instanties, onbegrip of bureaucratie. Samen zochten ze naar ruimte. Naar mensen die wisten hoe je een brief moest lezen, een aanvraag moest doen, of een grens moest aangeven zonder bang te zijn. Soms begon het met kleine dingen. Opruimen. Post openen. Douchen. De tuin doen. Iemand bellen. Die kleine daden waren de treden van een trap omhoog uit het woud. Niet iedereen klom even snel. Maar iedere trede telde.

Het draadwerk

Het dorp leunde op een web van mensen: vaders, moeders, ouderen van 70+ die nog zorgen voor een zoon met beperkingen. Moeders met baby's en nauwelijks taal. Mensen zonder netwerk. Mensen met net een nieuwe liefde, maar nog vol oude angst. Voor iedereen werd gezocht naar verbinding – soms een buurvrouw, soms een instantie, soms alleen maar iemand die zegt: "Ik zie je."

Geen eindpunt, wel richting

Sommige verhalen vonden een afronding: een plek om te wonen, een behandeling afgerond, een netwerk hersteld. Andere verhalen bleven open – maar met meer licht dan voorheen. Soms was het enige dat bleef nodig: vinger aan de pols. Weten dat je ergens op terug kunt vallen.

Tot slot

Het dorp aan de rand van het woud groeit niet door beleid alleen, of door cijfers en lijsten. Het groeit door te luisteren, te blijven, naast iemand staan. Door licht brengen waar ooit alleen duisternis was.

Want wie eenmaal in het woud is geweest, weet hoe waardevol zelfs het kleinste licht kan zijn.

Onafhankelijke cliëntondersteuning in Schouwen-Duiveland

Sinds januari 2019 biedt Stichting HerstelTalent onafhankelijke cliëntondersteuning in de gemeente Schouwen-Duiveland voor mensen die hulp en ondersteuning goed kunnen gebruiken maar het niet goed weten te vinden of er geen gebruik van maken. Het is inmiddels een goede gewoonte om elk half jaar de gemeente te informeren over cijfers en feiten en vooral over trends, ontwikkelingen en bijzonderheden die wij signaleren.

Voor u ligt het rapport onafhankelijke cliëntondersteuning van Stichting HerstelTalent over de eerste helft van 2025.

Onafhankelijk cliëntondersteuners zijn van groot belang in een samenleving waarin mensen steeds meer grip op hun leven verliezen ondanks dat er steeds meer een beroep wordt gedaan op zelfregie. Zelfregie of eigen regie is belangrijk, maar niet voor iedereen vanzelfsprekend. Het is belangrijk om alert te zijn op mensen die niet goed weten waar zij recht op hebben en hoe zij hier aanspraak op kunnen maken.

In Schouwen-Duiveland zijn er meerdere partijen die dit doen, elk met hun eigen expertise:

- SMWO is met name gevraagd om alle burgers die op zoek zijn naar vormen van zorg te ondersteunen.
- EvaRegelt! is met name gevraagd om mensen die te maken hebben met ingewikkelde regelgeving, of meerdere wetten, te verbinden met de juiste vormen van zorg.
- Stichting HerstelTalent is met name gevraagd om mensen die met mentale problemen kampen te verbinden met de juiste vormen van zorg.

HerstelTalent biedt vanuit ervaringsdeskundigheid ondersteuning aan de inwoners van het bijzondere dorp uit de inleiding. Zij weten hoe het is om te verdwalen in het woud van wetten en regels of om in de storm geen uitweg meer te zien. Zij kennen het belang van iemand die, door af en toe aan te haken, het vlammetje van hoop en perspectief van zuurstof kan voorzien.

Trends

Het eerste half jaar van 2025 kenmerkt zich door een toename van mensen rond de zestig jaar die op één of andere manier vastlopen. Het lukt hen niet meer om grip op hun leven te krijgen of houden. Dit kan gaan om het huishouden, financiën of een toenemend isolement. Deze trend zet zich in 2024 in en zet door in dit jaar. Vaak valt het samen met het verlies van werk of een partner.

Wat verder opvalt is dat trajecten onafhankelijk cliëntondersteuning langer duren. Dat komt mede doordat wachtlijsten voor hulp langer zijn. Zodoende is het moeilijk om passende ondersteuning te vinden. In de drie afgesloten trajecten heeft dit 1,5 jaar geduurd. Een andere reden is dat ggz hulp wordt afgebouwd terwijl er nog wel behoefte is aan ondersteuning.

Thema's en vragen

Graag nemen we u aan de hand van de inleiding mee in de verschillende situaties die wij tegenkomen in Schouwen-Duiveland.

Storm

We ontmoetten diverse mensen in de storm van hun leven. Een vrouw die een relatie ontvluchtte met geweld en gesteund werd in het vinden van werk en alle juridische zaken rondom haar scheiding en zorg voor haar kind. De rust keer nu weer terug. Een andere jonge vrouw probeert zich te ontworstelen aan een leven dat in het teken stond van een loverboy netwerk. Zij verbleef in een veilige opvang en op afstand is met haar gezocht naar wat zij wilde in dit traject. Dat was niet eenvoudig gezien dat ze al vanaf jonge leeftijd in de greep is van anderen die voor haar bepalen. Het onafhankelijk meedenken, vanuit ervaringskennis, helpt haar om de regie te houden in een storm die regelmatig te zwaar leek om te doorstaan. Inmiddels is er in samenspraak met de WMO een veilige woon- en vervolgplek voor haar gevonden. Het valt op dat er meerdere jonge mensen in de storm terechtkomen. Zo ook een jonge man die al in meerdere landen heeft gewoond en waar grote zorgen zijn om zijn gezondheid. Trauma's verdoofd hij met middelen alleen zelf ziet hij dat anders. Hij wil graag werken en financieel zelfstandig zijn. Wij zetten in op de vertrouwensband om samen met hem te kijken welke steun hierbij nodig is. Een storm op kleine schaal zien we terug bij diverse dames op leeftijd die de grip op hun leven, contacten en huishouden lijken te verliezen. De schaamte en eenzaamheid zijn vaak groot en een start maken met opruimen kan helpen om de drempel naar huishoudelijke hulp en contact met anderen te verlagen. Dat kan bijdragen aan minder schaamte, meer contacten en een betere kwaliteit van leven.

De zoektocht

Diverse mensen zijn op zoek. Op zoek naar daginvulling, contacten met anderen en hoop in hun leven. Met name wanneer er sprake is van langdurige psychische problemen, vaak gecombineerd met ernstige lichamelijke klachten is het een zoektocht om invulling te geven

aan het leven. Wij zoeken met mensen mee naar welke verhalen er naast hun pijn en verdriet nog meer zijn. Verhalen die we kunnen versterken, zodat het leed wat meer op de achtergrond komt te staan. We doen dit in samenwerking met werk- en inkomen, SMWO en Wijkggd.

De waakvlam

Een heel aantal mensen heeft behoefte aan af en toe een afspraak om zaken op een rijtje te zetten en bij te praten zodat zij weer door kunnen. Ze vinden het prettig om dit te doen met iemand die zij kennen. Het gaat dan om een paar afspraken per jaar. Anderen hebben deze behoefte wekelijks of maandelijks. Zeker nu de ambulante ggz hulpverlening steeds verder afbouwt zien wij de behoefte aan deze vorm van steun toenemen. Mensen zijn soms jaren in behandeling geweest en bereiken een soort situatie die kabbelt maar stabiel is. Deze stabiliteit blijft wanneer er ruimte is om te uiten over wat men bezig houdt. Eén van deze mensen woonde in een vervallen huis. Overzag het vanwege een chronische depressie die al vijftien jaar aanhoudt, niet om te verhuizen of om iets in zijn huis te laten doen. Maandelijks inzet op sparren hierover heeft ertoe geleid dat hij nu is verhuisd. Naar tevredenheid en op zijn tempo. De inzet zit hem dan vooral in iemand ondersteunen bij het vinden van een manier waarop het wél kan. Anderen gaan na een traag proces toch over tot het doen van vrijwilligerswerk en lid worden van een vereniging.

Wortels en grenzen

Een groot gedeelte van de mensen die wij ondersteunen loopt tegen het systeem aan. Dit kan variëren van de gemeente tot het UWV, de huisarts en ziekenhuis. Het formuleren van hulpvragen en opkomen voor eigen belangen blijkt niet eenvoudig te zijn. Andere mensen hebben tijd nodig om de kern van hun zorgen te uiten. Zo is er iemand die na twee jaar nu zover is om hulp van Emergis te accepteren evenals hulp bij de schulden. In deze situatie werd samengewerkt met de woningbouw, Emergis en werk- en inkomen van de gemeente. Dit komt vaker voor. In een andere situatie is het na twee jaar gelukt om WMO begeleiding en dagbesteding in te zetten evenals een behandeling voor verslaving die nu doorzet. In het verleden liep dit bijvoorbeeld vast op vervoer, handtekeningen die niet werden gezet of brieven die niet werden begrepen. Het zorgsysteem is helemaal een uitdaging wanneer je de taal niet

spreekt. Vandaar dan een collega die Pools spreekt, af toe langsgaat bij een Pools Sprekend jong gezin die schulden heeft. Het doel is dat zij weten waar ze hulp kunnen krijgen indien nodig.

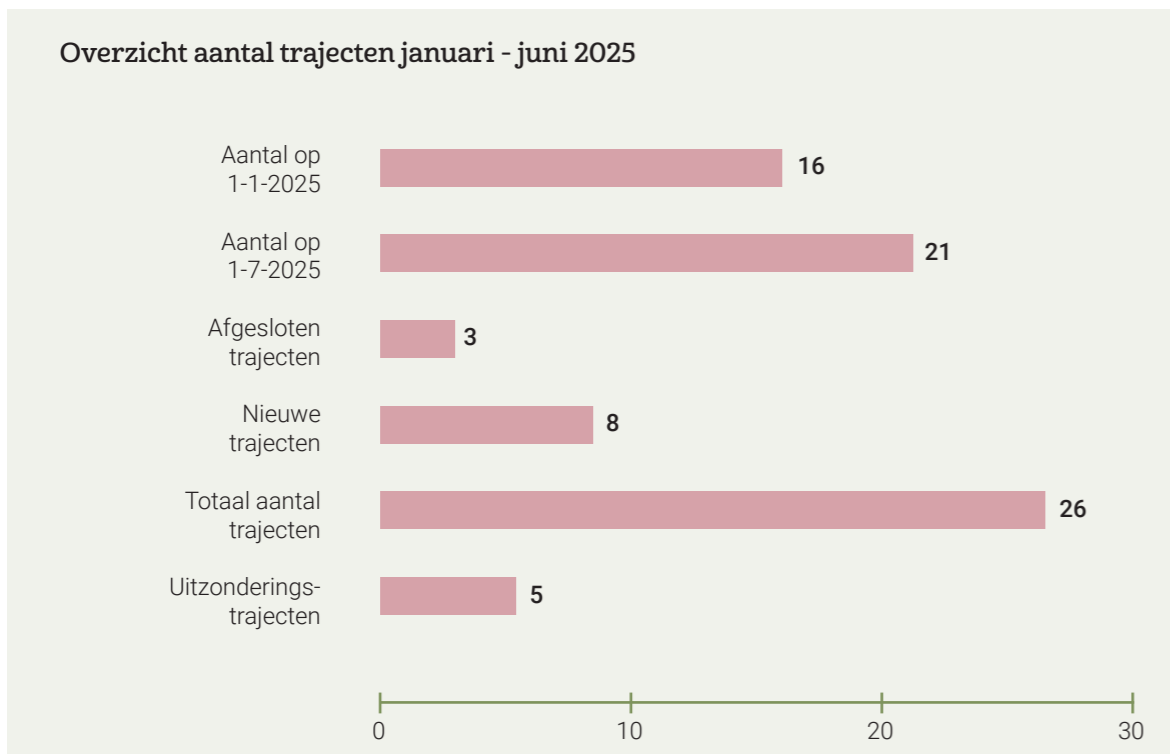
Draadwerk

In grote lijnen zien wij dat mensen behoefte hebben aan een steunend netwerk. Als vertaling van wat zij zien, horen en ervaren. Gedeelde ervaringen van onbegrip, begrip en herkenning blijken steunend voor mensen om in beweging te komen.

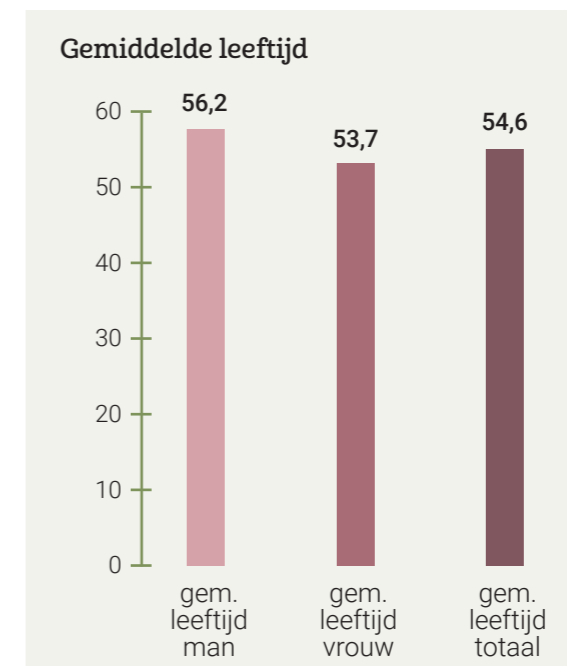
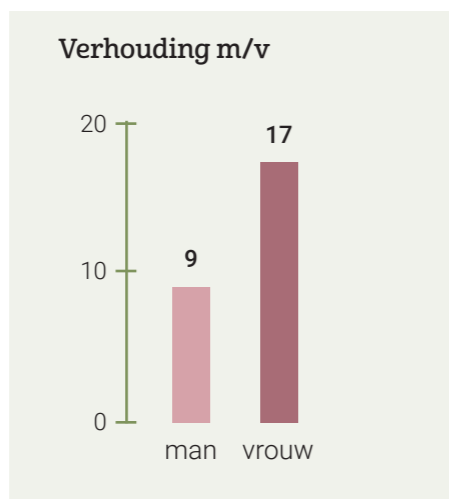
3. Cijfers

Hieronder vindt u in grafieken een aantal cijfers over onze inzet in de eerste helft van 2025.

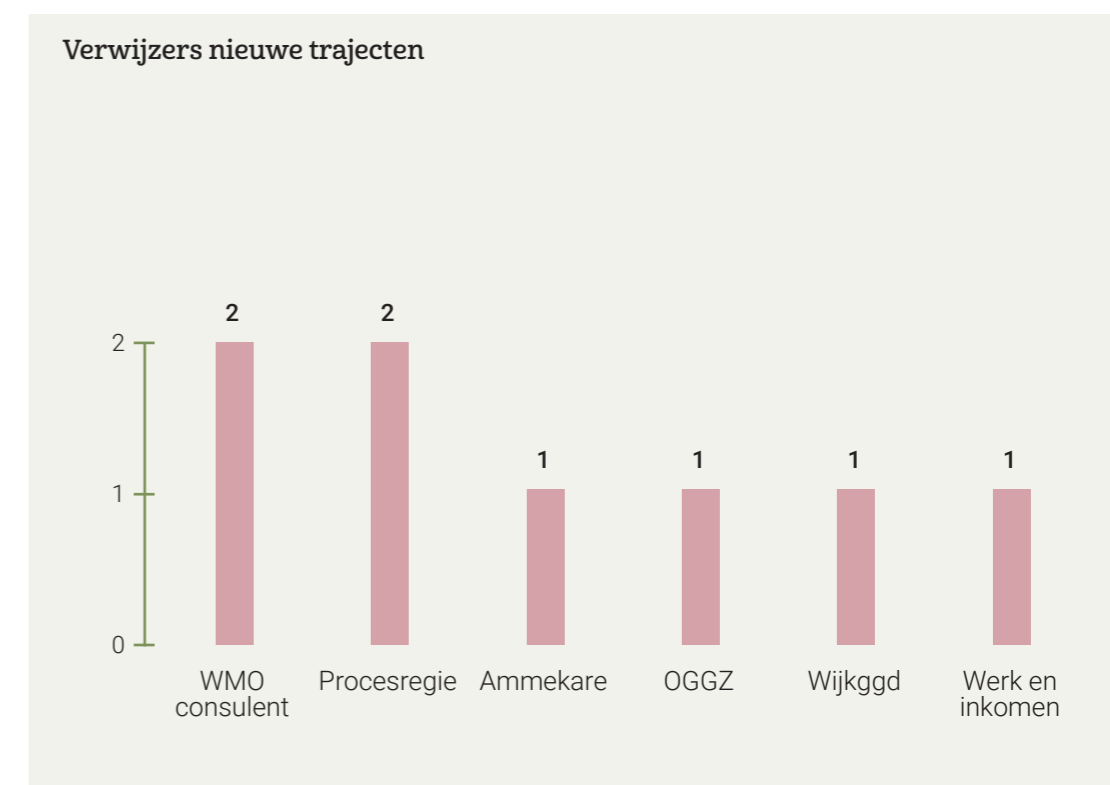
Als eerste een overzicht van het aantal trajecten in de eerste zes maanden van 2025. Er werd gestart met 21 trajecten. Er kwamen acht nieuwe trajecten bij en er sloten er drie af. Verder werden vijf mensen langdurend ondersteund. In totaal zijn 26 mensen ondersteund in de eerste helft van 2025.

In de onderstaande tabel is de gemiddelde leeftijd te zien van de mensen die ondersteund worden en zijn en of zij man of vrouw zijn.

In de volgende tabel is te zien door wie de nieuwe aanmeldingen zijn verwezen.

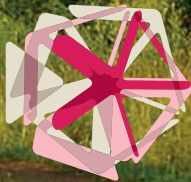

3. Signalen

- Vorig jaar gaven wij al aan dat er meer trajecten zijn die langer doorlopen en baat hebben bij een laagfrequent, doch doorlopend contact. Wij willen deze trajecten blijven evalueren met de procescoördinator om te voorkomen dat deze onnodig lang doorlopen. Zelf blijven wij uiteraard alert op afbouwen, doorverwijzen en het zoeken naar bijvoorbeeld een alternatief sociaal netwerk.
- De bereikbaarheid van ggz hulpverlening blijft een aandachtspunt zowel in het kader van de wachtlijsten als de letterlijke bereikbaarheid met het vervoer.

Herstel
Talent

  herstelltalent
herstelltalent.nl